

960923-2

Platí-li o dějinách filosofie, že jsou zejména dějinami myslitelských omylů (a že filosof vstupuje do dějin především tehdy, dopustí-li se nějakého velkého omylu po prvé – přesněji: vynalezne-li nějaký myslitelsky hluboký a přesně konturovaný nový omyl), pak platí také to, že dějiny filosofického

myšlení jsou založeny z velké části také na nejrůznějších nepochopeních, neporozumění a nesprávných interpretacích jiných filosofů (ať už minulých nebo současných). Právě také proto má smysl se vracet ke starým myslitelům, protože jsme-li vybaveni novými myslitelskými přístupy a vycházíme-li z nových myšlenkových předpokladů, může se filosofický koncept nějakého staršího filosofa ocitnout nejen v novém (nepochybně kritickém) kontextu, ale také v docela novém světle, takže myšlenka, považovaná jednou za „danou“ a v historii definitivně etablovanou, je najednou nečekaným způsobem aktualizována a oživena. To je právě na filosofickém myšlení to nejzajímavější, že každá velká myšlenka má jakousi svou samostatnost a svébytnost, k níž ovšem nezbytně náleží potřebný kontext (pojmový, dobový, kulturní nebo politický atd. atd.). Taková myšlenka ztrácí na osobitosti a závažnosti, je-li kontextu zbavena a jakoby od něho odpreparována, ale to není možno udělat, aniž bychom ji zapojili do nového kontextu, přinejmenším do kontextu svého výkladu, v němž je takto vypreparována. Pokud se v tomto novém výkladu ukáže jako nedržitelná, nemusí to vždycky být jen proto, že by sama taková byla, nýbrž že ji interpret svým výkladem zapojil do nevhodného, problematického kontextu – tedy může to být (i když zajisté nemusí) vinou samotné interpretace.

(Praha, 960923-2.)